

TĂTARU, Spiridon
Romania Documentation Project
Romanian
RG-50.573*0007

Box 1, Tape 1

În acest interviu, Tătaru Spiridon, veteran de război, descrie perioada în care a fost înrolat în armată, relatează despre ghetoul din Cernăuți și despre cum a ajutat mai mulți evrei să fugă. În plus el descrie bombardamentele pe care le-a trăit în București și relatează despre sorta unor evrei, pe care îi cunoscuse.

[01:] 00:29:07 – [01:] 09:04:06

El vorbește despre meseria tatălui său, pe care l-a însoțit în Hotin (acum Ucraina) și apoi în Hârlău (jud. Iași) în scopul afacerilor cu mașini de transport; își amintește de **Leiba [Leiba]**, asociatul everu al tatălui său; povestește despre perioada în care a fost în armată, la marină în **Galați** și despre condițiile grele de pe nave; descrie cum și de ce a fost mutat pe cea mai veche navă cu cărbune; vorbește despre începutul războiului, timp în care el se afla pe navă, unde erau numai români și un singur evreu în baza de instrucție; își amintește de **Alexiuc Vasile [Alecsiuk Vasile]**, spionul încorporat cu ei pe navă, care făcea pe mutul și cânta la acordeon melodii religioase.

[01:] 09:04:07 – [01:] 19:10:19

El își amintește de o întâmplare din anul 1942, când s-a întors acasă pentru a-și revedea familia și o simpatie veche, **Nadia Coloneschi [Coloneski; Colonesci]**; amintește faptul ca **Nadia** s-a căsătorit cu un medic evreu, care împreună cu copilul lor au murit în Auschwitz; vorbește despre relațiile bune dintre români și evreii din Hotin, care au fost toți mutați din Hotin; povestește detaliat cum la Cernăuți, fiind în căutarea unui ceasornicar a fost trimis în ghetou, de unde a dus o fetiță de 6 ani pe nume **Sanda** [crede] la părinții ei în București; povestește cum după două luni s-a întors în Cernăuți să le spună bunicilor fetei că fata a ajuns cu bine la părinți însă acolo a găsit numai oameni morți pe jos până la Clișcăuți (Republica Moldova); spune că cadavrele erau transportate cu camionul.

[01:] 19:10:20 – [01:] 26:52:01

El relatează despre condițiile din ghetou, despre care aflase de la ceasornicar; declară că cele văzute l-au marcat; își amintește din nou de **Nadia Coloneschi**, care s-a căsătorit cu medicul evreu **Hoisch** și a înnebunit în urma pierderii familiei, după spusele surorii ei.

[01:] 26:52:02 – [01:] 36:04:19

El povestește că a fost luat prizonier de ruși în 1941 la Ismail (acum Ucraina) și că a reușit să fugă; spune că nu a fost decorat în război din cauza lui **Stoienescu Nicolae [Nicolaiie]**; își amintește că au avut loc bombardamente în București, unde el a locuit un an și a urmat Școala de instructori, maiștrii tehnicieni și tehnicieni auto apoi a fost trimis la Brăila, unde s-a căsătorit.

[01:] 36:04:20 – [01:] 44:59:00

El își amintește de bombardamentul de la 4 aprilie din București; relatează o întâmplare de pe Canalul Măcin din 1939, unde a ajutat un bărbat evreu, arhitect, și 2 sau 3 copii să fugă în Anglia; menționează că **Sanda** și familia ei au reușit să fugă în Palestina.

[01:] 44:59:01 – [01:] 53:19:07

El relatează despre o discuție cu un neamț, șeful aprovizionării din **Kamenec-Podolskij [Kamyanets Podilskyy]**, despre motivele omorurilor; își aminește de ziua în care s-a prezentat la București să primească carnetul de refugiat și a plecat fără; spune că un coleg **Mihailovici Aurel** sau **Nicolae**, care îi arătase unde e ghetoul în Cernăuți, pe strada Olarilor sau Frânghiilor, i-a mai povestit că o evreică, d-na **Ackermann [Akerman]**, a fost împușcată; spune că sinagoga din Hotin a fost distrusă; îl amintește pe d-nul **Weinberg [Vainberg; Vaynberg]**, care a reușit să se întoarcă din Siberia.

[01:] 53:19:08 – [02:] 05:15:09

El își exprimă părerea despre holocaust; spune că evreii mai bătrâni, care nu puteau urca în camioane erau împușcați de către soldații germani; spune că cadavrele evreilor erau transportate în locuri unde existau crematoriile; menționează parcul Grădina Publică din Cernăuți, unde erau îngropați evreii; își amintește de un salahor care a fost împușcat în poarta ghetoului; menționează meseriile părinților **Sandei**.